

Ανθρώπινα

Από τον ΓΙΩΡΓΟ ΚΙΟΥΣΗ g.kiousis@eleftherotypia.net

CLARO CORTES

«Το διάβασμα είναι παρηγοριά, διέξοδος, πολιτισμός. Είναι φάρος και πυξίδα σε νερά σκοτεινά κι αχαρογράφτα»

Α.Δ.

Χώρος ελεύθερης διέλευσης ονείρων

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Με την
ΑΙΤΕΛΙΚΗ
ΔΑΡΔΑΣΗ

Mε πυαχί Θεατρικών Σπουδών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, μεταπτυχιακά στις Παραστατικές Τέχνες (στο Λονδίνο), ειδικές γνώσεις στο θεατρικό έργο-κινηματογραφικό σενάριο, σε Ελλάδα και Αγγλία, επί μια τερψατία διδάσκουσα το μάθημα «Έργαστηρι Δημιουργικής Γραφής» στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η Αγγελική Δαρδάση, θεατρολόγος-σκηνοθέτης, δεν χρειάζεται πολλές συστάσεις. Είναι ιδρυτικό μέλος της ομάδας θεάματος «Η Αλήπη Πλευρά» και της ανεξάρτητης δισκογραφικής εταιρείας «Puzzlemusik». Συγγραφέας των βιβλίων:

«Με ήνε... Σύνεργο» (εκδ. Πατάκη), «Το δέντρο που έχει φτερά» (εκδ. Παπαδόπουλος), «Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο» (εκδ. Πατάκη), «Ονειροφύλακες», «Οι ονειροφύλακες και ο φάρος των ονείρων» (εκδ. Πατάκη).

- Πώς προέκυψαν;

«Ήταν αρκετοί οι μικροί αιθλά κι οι μεγάλοι αναγνώστες του πρώτου μυθιστορήματός μου “Ονειροφύλακες” που μου ζητούσαν να γράψω τη συνέχεια, μια ιδέα που όμως για χρόνια την απέρριπτα. Το Θεωρούσα ολοκληρωμένο βιβλίο –άλλωστε το Κρατικό Βραβείο και η πολύ καλή πορεία του ήταν σαν να μου το επιβεβαιώνουν. Πριν από τρία χρόνια, τακτοποιώντας παπιά αρχεία, βρήκα σημειώσεις για ιστορίες και ήρωες που δεν είχαν χωρέσει στο πρώτο βιβλίο κι άρχισαν να μου μπαίνουν ίδες. Τότε ήταν που σ' ένα νεανικό δωμάτιο διάβασα “χώρος ελεύθερης διέλευσης ονείρων” κι άκουσα έναν νέο να πλέει “τα ονειρά μας αργούσεθαίνουν”.

- Σ' ένα σχολείο;

«Έκει, κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης, ένα παιδί μού είπε σχεδόν απαιτητικά: “Πρέπει να υπάρχουν ονειροφύλακες. Αλλιώς τα ονείρα μας κινδυνεύουν να χαθούν για πάντα”. Στα λόγια του ήταν ολοφάνερη η ανάγκη του να παρηγορηθεί, να ελπίσει σε κάτι. Και οι ονειροφύλακες έμοιαζε να του την προσφέρουν. Το ίδιο βράδυ σπ-

μέωσα τα λόγια του κι άρχισα να γράφω το βιβλίο. Διαπίστωσα ξαφνικά ότι τελικά είχα να πω, εκ νέου, πολλά για τους ονειροφύλακες».

- Μια αλληγορία;

«Το βασικό θέμα που διατρέχει τόσο το πρώτο όσο και το δεύτερο βιβλίο είναι το δικαίωμα στο όνειρο και στη διαφορετικότητα. Κι όπως το πρώτο βιβλίο, έτσι και το δεύτερο είναι μια αλληγορία. Διαπίστωσα ότι περιέγραφα μια δυστοπία. Στην ουσία μιλούσα για όσα ζούσαμε, για όσα ζούμε και πιθανότα για όσα φοβάμαι μήπως τυχόν ζήσουμε».

- Η φιλαναγγωσία σήμερα;

«Τα σημάδια δεν είναι ευοϊκά. Και πώς να είναι όταν κλείνουν βιβλιοθήκες – απ' όσο ξέρω έκλεισαν ήδη οι σχολικές και επίκειται η συγχώνευση ή το κλείσιμο 46 δημόσιων βιβλιοθηκών. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν πάρα πολλοί φωτισμένοι εκπαιδευτικοί, που σε πείσμα των καιρών προσπαθούν να μεταδώσουν στους νέους την αγάπη για το βιβλίο».

- Θα αντέξει το βιβλίο;

«Αν δεν αντέξει το βιβλίο, και φυσικά δεν αναφέρομαι στα εφήμε-

ρα ευπωλήπτα, σημαίνει πως δεν θα αντέξει ο ελεύθερη σκέψη κι έκφραση, δεν θα αντέξει ο ανθρώπινος πολιτισμός. Επιστροφή στα Μεσαίωνα και σε μαύρα χρόνια δηλαδή. Μόνο αν αντέξει μπορούμε να ελπίζουμε».

- Διδάσκετε θεατρική αγωγή;

«Τα καλλιτεχνικά μαθήματα τα παιδιά τα νιώθουν και τα βιώνουν ως διέξοδο. Είναι ένας διαφορευκός τρόπος προσέγγισης της διαδικασίας της μάθησης, με τον οποίο ασκούνται στο να καλλιεργούν τη δημιουργική σκέψη τους, τη φαντασία, την ενσυναίσθηση. Τους δίνεται το δικαίωμα να εκφραστούν ελεύθερα πέρα από κουτάκια και στερεότυπα».

- Δημιουργική γραφή;

«Διδάσκω “δημιουργική ανάγνωση - δημιουργική γραφή” σε ομάδες παιδιών κι εφήβων. Παίρνεις πολλη πλάσια πίσω από που έδωσες. Θα κλείσω με κάποιους στίχους ενός εξάχρονου. Ήταν οι σκέψεις του δικού του ήρωα στην ιστορία που φτιάχναμε: “Είμαι ένα τίποτα. Δεν είμαι κάποιος ήρωας εγώ. Αλλιώς έχω τόσα να ζήσω. Τόσα να κάνω, τόσα να πω”».

